

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 933Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: 1. Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης
2. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών&Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
koinovouleftikos@migration.gov.gr
3. Υπουργείο Υγείας
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών&Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
tke@moh.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Άμεση επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργάτες γης».

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **6121/29-6-2022 Ερώτηση.**

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Χρήστο Κατσώτη, Νίκο Καραθανασόπουλο, Μαρία Κομνηνάκα, Γιώργο Λαμπρούλη, Διαμάντω Μανωλάκου, Γιώργο Μαρίνο, Νίκο Παπαναστάση, Λεωνίδα Στολτίδη και Μανώλη Συντυχάκη, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη με εργόσημο.

Με τις διατάξεις των άρθρων 20 έως 24 του ν. 3863/2010 (Α 115) θεσπίστηκε ειδική επιταγή “εργόσημο” ως μέσο πληρωμής και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων, μεταξύ αυτών και των εργατών γης. Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις της περ. Γ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 υπήχθησαν στις διατάξεις περί εργοσήμου οι απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α 205).

Ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης των εργατών γης, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3863/2010, όπως ισχύει. Ο χρόνος ασφάλισης των παραπάνω προσώπων προκύπτει από τα διαστήματα εγγραφής τους στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Φορέα που με την σειρά τους απεικονίζονται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης εργοσήμου. Μέσω της εν λόγω διαδικασίας, αρχικά, υπολογίζονται οι ημέρες εργασίας που αντιστοιχούν στις ληφθείσες σε ένα ημερολογιακό έτος αμοιβές μέσω επιταγών εργοσήμου, ακολούθως μετατρέπονται σε χρόνο ασφάλισης σύμφωνα με τους κανόνες που

έχουν τεθεί, στη συνέχεια γίνεται εξόφληση των διαστημάτων ασφάλισης που μπορούν να εξοφληθούν από τις παρακρατηθείσες μέσω εργοσήμου εισφορές, υπολογίζονται οι απαιτήσεις για τους μη εξοφλημένους μήνες ασφάλισης και εκδίδονται τα ανάλογα ειδοποιητήρια καταβολής εισφορών.

Επισημαίνεται ότι οι εργάτες γης υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ ως μη μισθωτοί και είναι οι ίδιοι υπόχρεοι για την καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών που τους βαρύνουν (δεν καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά).

Κατά συνέπεια, οι επιταγές εργοσήμου δεν είναι αποδεικτικά στοιχεία χρόνου ασφάλισης και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης δεν είναι εφικτή η χορήγηση βεβαίωσης χρόνου ασφάλισης από τα Τμήματα Ασφάλισης και Εισφορών προς τα Τμήματα Απονομής Συντάξεων του e-ΕΦΚΑ.

Σημειώνεται ότι μέχρι τις αρχές Ιουλίου 2022 έχει πραγματοποιηθεί εκκαθάριση εργοσήμου για τα έτη 2017 - 2019 στις περιπτώσεις εργατών γης που δεν ασκούν παράλληλα άλλη ασφαλιστέα δραστηριότητα και δρομολογείται η εκκαθάριση για τους εργάτες γης με παράλληλη ασφάλιση (ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί) στις ανωτέρω χρονικές περιόδους, καθώς και για τις περιπτώσεις εργατών γης που έλαβαν αμοιβή με εργόσημο τα έτη 2020 και 2021 για τους οποίους θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4826/2021 (Α' 160) συνδυαστικά με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 38 του ν. 4670/2020 (Α' 43), όπως ισχύει.

Επίσης, επίκειται η πραγματοποίηση επαναληπτικής διαδικασίας εκκαθάρισης για τα εργόσημα ετών 2017-2019, που αφορά στους εργάτες γης που εντάχθηκαν στα Μητρώα Ασφαλισμένων μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης που έλαβε χώρα τον περασμένο Ιούλιο, καθώς και σε όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ασφάλισης για το σύνολο των αμοιβών με εργόσημο που έχουν λάβει την ως άνω χρονική περίοδο (πχ. πολίτες τρίτων χωρών στερούμενοι τίτλου νόμιμης διαμονής με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας για μέρος τουλάχιστον των αμοιβών που έχουν λάβει με εργόσημο).

Σημειώνεται ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί εκκαθάριση εργοσήμου για τα έτη 2017 - 2019, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Για εργάτες γης που καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του πρ. ΟΓΑ για παράταση της ασφάλισής τους πέραν του 66ου έτους της ηλικίας τους και μόνο για όσο χρόνο απαιτείται για να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα (άρθρο 2 ν. 2458/1997 και παρ. 2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 78/1998). Σημειώνεται ότι για την συγκεκριμένη κατηγορία έχουν αποσταλεί προδιαγραφές τροποποίησης λογισμικού στην αρμόδια Διεύθυνση Σχεδιασμού Συντονισμού και Ασφάλειας του e-ΕΦΚΑ.

- Για όσους εργάτες γης είναι υπό διερεύνηση η νομιμότητα της απασχόλησής τους, με κριτήριο το ύψος του εισοδήματος που φέρονται ότι αποκόμισαν σε ετήσια βάση μέσω επιταγών εργοσήμου.

Β. Σχετικά με την απλούστευση της διαδικασίας συνταξιοδότησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν.4670/2020 και της αριθ. 16394/Δ1.5642/27-04-2020 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έχει ήδη θεσπισθεί η ψηφιακή διαδικασία απονομής συντάξεων του e – ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την οποία οι αιτήσεις συνταξιοδότησης υποβάλλονται πλέον υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική υπηρεσία Ψηφιακής Απονομής Σύνταξης «ΑΤΛΑΣ» μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

Δεδομένου ότι στον ΟΓΑ υπήρχε μεγάλο πλήθος εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, και προκειμένου να δοθεί οριστική λύση, ο εν λόγω Οργανισμός επιλέχθηκε ως ο πρώτος φορέας για την έκδοση αυτόματων αποφάσεων για αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος. Ήδη από τις 23/07/2020 το Πληροφοριακό Σύστημα ΑΤΛΑΣ έχει ξεκινήσει την παραγωγική του λειτουργία και εκδίδει αυτόματα τις συντάξεις λόγω γήρατος για τους ασφαλισμένους με

αποκλειστικό χρόνο ασφάλισης στον πρ. ΟΓΑ καθώς και για τα αιτήματα μεταβίβασης σύνταξης λόγω θανάτου συνταξιούχου από 01/03/2020 για όλους τους πρώην φορείς.

Όσες αιτήσεις υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά σύμφωνα με την προαναφερόμενη διαδικασία, δηλαδή το 40% από το σύνολο των αιτημάτων, έχουν διεκπεραιωθεί κανονικά. Οι υπόλοιπες εξετάζονται στο πλαίσιο των μηχανογραφικών εφαρμογών που υποστηρίζουν την τακτική διαδικασία απονομής συντάξεων.

Σύμφωνα με το διοικητικό σχεδιασμό, στην ψηφιακή διαδικασία απονομής συντάξεων θα ενσωματωθούν σταδιακά όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες, αρχής γενομένης από τις συντάξεις λόγω αναπηρίας (για όλους τους τέως φορείς, συμπεριλαμβανομένου και του ΟΓΑ).

Επισημαίνεται ότι βάσει του άρθρου 2 του ν. 4499/2017 (Α 176), όπως ισχύει, οι ασφαλισμένοι οι οποίοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στον Ε.Φ.Κ.Α. αίτηση συνταξιοδότησης, δικαιούνται προσωρινή σύνταξη, το ποσοστό της οποίας αυξήθηκε από 50% σε 70% του ποσού της οριστικής σύνταξης για τους αυτοτελώς απασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες και ασφαλισμένους στον πρ. ΟΓΑ, και σε ποσοστό 80% για τους μισθωτούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνεται η διασφάλιση ποσού προσωρινής σύνταξης που θα επιτρέπει στους συνταξιούχους να διαβιούν με αξιοπρέπεια, με τρόπο που δεν αποκλίνει ουσιωδώς από το ποσό της οριστικής σύνταξης. Η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται υποχρεωτικά σε όλους τους ασφαλισμένους οι οποίοι πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, ανεξαρτήτως αν έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα και ισχύει για όλες τις κατηγορίες συνταξιοδότησης [εξ ιδίου δικαιώματος (γήρατος), λόγω ανικανότητας (αναπηρίας), εκ μεταβίβασης (θανάτου)], έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή έξοδος από την εργασία και το εισόδημά τους ως συνταξιούχων. Είναι μια διασφάλιση ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα υπάρχει μια βασική καταβολή προς τους ίδιους από τον e-ΕΦΚΑ.

Η πράξη προσωρινής σύνταξης κατά τα ανωτέρω εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Πέρα των ανωτέρω, με το άρθρο 34 του ν. 4778/2021 (Α 26) θεσπίστηκε ειδική ρύθμιση για τη χορήγηση προκαταβολής έναντι της μελλοντικής σύνταξης. Το ποσό προκαταβολής έναντι της σύνταξης χορηγείται με βάση τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο ανωτέρω άρθρο χωρίς να ακολουθούνται οι κείμενες διαδικασίες έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης. Η χορήγηση του ποσού πιστοποιείται με την έκδοση βεβαίωσης χορήγησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος του e-ΕΦΚΑ. Η βεβαίωση χορήγησης προκαταβολής δεν συνεπάγεται δικαίωμα προσωρινής ή οριστικής συνταξιοδότησης και δεν συνιστά συνταξιοδοτική απόφαση. Η εν λόγω ρύθμιση καταλαμβάνει τα πρόσωπα που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης στον e-ΕΦΚΑ, συμπεριλαμβανομένου του πρ. ΝΑΤ, εξαιρουμένων των προσώπων που δικαιούνται ή λαμβάνουν προκαταβολή σύνταξης κατά το άρθρο 57Α του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

Επιπλέον, με τον ν. 4921/2022 (Α' 75) εισάγονται ρυθμίσεις, με τις οποίες επιταχύνεται η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων συνταξιοδότησης όλων των κατηγοριών (δηλαδή λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου) των ασφαλισμένων στον ιδιωτικό τομέα – μισθωτών, ελεύθερων επαγγελματιών ή στο Δημόσιο, πλην εκείνων που εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και των Διμερών Συμβάσεων. Με βάση τις ανωτέρω διατάξεις οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e – ΕΦΚΑ) υποχρεούνται να εκδίδουν πράξη απονομής κύριας σύνταξης εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Η έναρξη επεξεργασίας της ηλεκτρονικής αίτησης συνταξιοδότησης δεν ταυτίζεται με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης για τις περιπτώσεις:

α) όπου οι οφειλές του υποψήφιου συνταξιούχου στον Φορέα υπερβαίνουν τα όρια που θέτει το άρθρο 61 του Ν. 3863/2010, οπότε η τρίμηνη προθεσμία εκκινεί μετά την εξόφληση της υπερβαίνουσας οφειλής ή την πάροδο της δίμηνης προθεσμίας που έχει ταχθεί προς τον σκοπό αυτό

β) όπου προϋπόθεση για τη χορήγηση σύνταξης είναι η απόδειξη ποσοστού αναπηρίας, οπότε η τρίμηνη προθεσμία εκκινεί μετά την οριστικοποίηση της γνωστοποίησης αποτελέσματος πιστοποίησης αναπηρίας από το ΚΕ.Π.Α.

Σε περίπτωση υπέρβασης του παραπάνω χρονικού διαστήματος, επιταχύνεται η διαδικασία διεκπεραίωσης των αιτήσεων συνταξιοδότησης με την αξιοποίηση των στοιχείων που έχουν καταγραφεί από τα ίδια τα ενταχθέντα ασφαλιστικά ταμεία και είναι διαθέσιμα στον e – ΕΦΚΑ για την εξεύρεση του χρόνου ασφάλισης των αιτούντων ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Αναλυτικότερα:

- Για περιπτώσεις αιτήσεων συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι και 31/03/2022, ο Φορέας θα προχωρήσει άμεσα στην έκδοση πράξης σύνταξης με βάση μόνο την δήλωση του ασφαλισμένου ως προς τον επιπλέον χρόνο ασφάλισης χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση των φυσικών παραστατικών που θεμελιώνουν τον επιπλέον χρόνο ασφάλισης, των οποίων ο έλεγχος μετατίθεται σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα.

- Για περιπτώσεις αιτήσεων συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 01/04/2022 και μετά, ο Φορέας θα προχωρήσει άμεσα στην έκδοση πράξης σύνταξης με βάση την απεικόνιση της ασφαλιστικής ιστορίας του ασφαλισμένου στα μηχανογραφικά συστήματα του Φορέα και τον επιπλέον χρόνο ασφάλισης που δηλώνει ο ασφαλισμένος, εφόσον υποβάλει εντός 15 ημερών από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης δημόσια αποδεικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τον επιπλέον χρόνο ασφάλισης που έχει δηλώσει. Σε περίπτωση μη υποβολής εκ μέρους του ασφαλισμένου δημόσιων αποδεικτικών εγγράφων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο επιπλέον χρόνος ασφάλισης δεν λαμβάνεται υπόψη για την επεξεργασία της αίτησης.

Δεδομένου ότι δεν έχει γίνει εκκαθάριση εργοσήμου από 01/01/2020 καθώς και για όσους έχουν διπλή απασχόληση από το 2017 έως το 2019, με το αριθ. πρωτ. 249927/27-05-2022 Γενικό Έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του e- ΕΦΚΑ διευκρινίστηκε ότι για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι 31/03/2022 στην έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης θα λαμβάνεται υπόψη ό,τι εμφανίζεται στο ασφαλιστικό ιστορικό και δηλώνει ο ασφαλισμένος ως προς τον επιπλέον χρόνο ασφάλισης, ενώ για αιτήσεις από 01/04/2022 και μετά θα λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά ο χρόνος που συνοδεύεται από δημόσια αποδεικτικά έγγραφα. Επιπλέον, εφόσον εμφανίζεται καταβολή εισφορών ύψους € 4.300 για τα έτη 2019 και 2020, ο χρόνος ασφάλισης εργοσήμου θα μπορεί να ληφθεί υπόψη στην απονομή σύνταξης.

Γ. Όσον αφορά το αίτημα περί καθορισμού κατώτατης σύνταξης στα 660€.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με την ψήφιση του ν.4387/2016 και ισχύει, δεν υφίσταται κατώτατο 'όριο σύνταξης στις συντάξεις λόγω γήρατος. Συγκεκριμένα, από 13.5.2016 θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ, στον οποίο εντάχθηκε και ο πρ. ΟΓΑ, και από την ημερομηνία αυτή κι εφεξής οι καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις από τον e-ΕΦΚΑ υπολογίζονται με βάση τα άρθρα 7, 8 & 28 του ν.4387/2016, όπως τροποποιήθηκαν με τον ν. 4670/2020 και ισχύουν, ήτοι αποτελούνται από ένα μέρος εθνική σύνταξη και ένα μέρος ανταποδοτική σύνταξη.

Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, τον χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης. Η εθνική σύνταξη αποτελεί μη ανταποδοτική παροχή, χρηματοδοτούμενη από τον κρατικό προϋπολογισμό, η οποία καταβάλλεται σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, και που, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση του ν.4387/2016, θεσπίστηκε προκειμένου για την διασφάλιση επαρκούς αναπλήρωσης εισοδήματος για τους συνταξιούχους. Για την πρώτη εφαρμογή του ως άνω νόμου η εθνική σύνταξη προσδιορίστηκε στα 384 ευρώ, με βάση το 60% του διάμεσου εισοδήματος, σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τα προηγούμενα προκύπτει σαφώς ότι, η εθνική σύνταξη δεν

αποτελεί κατώτατο όριο σύνταξης, καθώς συγκαταβάλλεται μαζί με την ανταποδοτική σύνταξη και αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης κύριας σύνταξης.

Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους από τον πρώην ΟΓΑ, με το άρθρο 99 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε μια μεταβατική περίοδος μέχρι 31-12-2030 προκειμένου οι συνταξιοδοτικές παροχές του πρώην φορέα να εναρμονιστούν πλήρως με τα οριζόμενα στο ν. 4387/2016. Συγκεκριμένα, για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης των προσώπων του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 που θα κατατεθούν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 έως 31-12-2030 ισχύουν τα εξής:

α. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2017 έως 31.12.2017 το ποσό της σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο επιμέρους ποσών: κατά ποσοστό 93,80% από το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη του άρθρου 40 και κατά ποσοστό 6,20% από το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης.

β. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2018 έως 31.12.2030 το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 12,90%, 19,60%, 26,30%, 33%, 39,70%, 46,40%, 53,10%, 59,80%, 66,50%, 73,20%, 79,90, 86,60%, 93,30%, αντίστοιχα. Το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 87,10%, 80,40%, 73,70%, 67,00%, 60,30%, 53,60%, 46,90%, 40,20%, 33,50%, 26,80%, 20,10%, 13,40% και 6,70%, αντίστοιχα.

γ. Όσοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.2031 και εφεξής λαμβάνουν ολόκληρο το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 7 και 28 του ν.4387/2016. Σημειώνεται ακόμη ότι, κατώτατο όριο σύνταξης προβλέπεται στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας ή λόγω θανάτου από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

Δ. Σχετικά με το αίτημα επαναφοράς της 13ης και της 14ης σύνταξης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ν. 4611/2019 προβλέφθηκε η χορήγηση 13ης σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 του ν.4670/2020, με το οποίο καταργήθηκε η χορήγηση της 13ης σύνταξης και προβλέφθηκε η από 1.1.2020 εγγραφή δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται κατά πρώτον η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των αριθ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και κατά δεύτερον η δαπάνη πολιτικών πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας. Η δαπάνη των πολιτικών αυτών χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Σημειώνεται πως η κατάργηση της χορήγησης της 13ης σύνταξης του άρθρου 120 του ν.4611/2019, της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ, κρίθηκε σκόπιμη προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν.4670/2016, καθώς και πολιτικές πρόνοιας & κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας. Το άρθρο 120 του ν.4611/2019 τροποποιήθηκε εν συνεχεία με το αρ. 74 του ν.4837/2021, βάσει του οποίου προβλέφθηκε πως, σε περίπτωση εμφάνισης πλεονάσματος στο ανωτέρω προβλεφθέν ποσοστό 0,5% του ΑΕΠ και μετά την κάλυψη της

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΑΔΑ' με UID: 62cebc870128e28a8c7bb28 στις 28/07/22 11:30

δαπάνης που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των υπ' αριθ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το πλεόνασμα αυτό μεταφέρεται στον e-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης.

Ε. Ως προς τη χορήγηση παροχών υγειονομικής περίθαλψης.

Με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 και του άρθρου 23 του ν. 4529/2018, όπως ισχύουν, καθορίζονται ενιαία οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη των ασφαλισμένων του e-ΕΦΚΑ και των μελών της οικογενείας τους καθώς και η χορήγηση και ανανέωση της ασφαλιστικής ικανότητας για υγειονομική περίθαλψη σε είδος στους μισθωτούς και μη μισθωτούς ασφαλισμένους των φορέων κλάδων τομέων και λογαριασμών υγείας που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ. Συγκεκριμένα για τους μη μισθωτούς απαιτείται να έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον δύο (2) μήνες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου και να έχουν καταβληθεί οι ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 41 του ν.4387/2016.

Ειδικότερα, με την περίπτωση δ της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4529/2018 καθορίζεται ότι για τους εργάτες γης, απασχολούμενους σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, αμειβόμενους με εργόσημο, παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη, εφόσον το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, έχουν καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν σε αμοιβή για την οποία προκύπτει, βάσει του άρθρου 22 παρ. 3 του ν.3863/2020, όπως ισχύει, χρόνος ασφάλισης άνω των 150 ημερών ασφάλισης.

Οι ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ αποκτούν ασφαλιστική ικανότητα από την 1^η Μαρτίου κάθε έτους έως την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, εφόσον έχουν εξοφλήσει τις απαιτητές ασφαλιστικές εισφορές του προηγούμενου έτους ή έχουν ρυθμίσει τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές σε δόσεις. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, η ασφαλιστική ικανότητα ανανεώνεται ανά μήνα, εφόσον η οφειλή αυτή έχει εξοφληθεί ή ρυθμιστεί σε δόσεις και τηρείται η εξόφληση των δόσεων.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι με το άρθρο 76 του ν. 4915/2022 προστέθηκε παρ. 4 στο άρθρο 27 του ν. 4892/2022 (Α 22) - το οποίο αναφέρεται στη χορήγηση και παράταση ασφαλιστικής ικανότητας 2022-2023 – με την οποία προβλέπεται ότι:

«Οι μη μισθωτοί ασφαλισμένοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοτελώς απασχολούμενοι και αγρότες, λαμβάνουν κατ' εξαίρεση ασφαλιστική ικανότητα από 1ης.3.2022 έως 31.5.2022, ανεξαρτήτως οφειλών τους και πλήρωσης προϋποθέσεων εκ μέρους τους. Η ασφαλιστική ικανότητα των ασφαλισμένων του προηγούμενου εδαφίου παρατείνεται μέχρι 28.2.2023, εφόσον έχουν καταβάλλει εντός του 2021 ή καταβάλλουν εντός του 2022, αναδρομικά για το έτος 2021, ποσό που αντιστοιχεί στην ετήσια εισφορά για παροχές σε είδος και σε χρήμα που προβλέπεται στο άρθρο 41 του ν. 4387/2016, σύμφωνα με την ασφαλιστική κατηγορία την οποία είχαν επιλέξει για το έτος 2021».

Επομένως, στους ασφαλισμένους ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοτελώς απασχολούμενους και αγρότες που έχουν καταβάλει το ελάχιστο ποσό που αντιστοιχεί για παροχές σε είδος και σε χρήμα για το έτος 2021 ανάλογα με την ασφαλιστική κατηγορία την οποία έχουν επιλέξει, έχει παραταθεί η ασφαλιστική ικανότητα μέχρι 28/2/2023.

Στις περιπτώσεις που δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις για τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές υγειονομικής περίθαλψης από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., παρέχεται το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης στις Δημόσιες Δομές Υγείας της χώρας για νοσηλευτική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4368/2016 (Α'16) και της αριθμ.Α3(γ)ΓΠ/οικ.25132/2016 Κ.Υ.Α. (Β 908).

ΣΤ. Όσον αφορά την χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στους εργάτες γης –πολίτες τρίτων χωρών

Σύμφωνα με την παρ.5β) του άρθρου 22 του ν.4529/2018, στους ασφαλισμένους πολίτες τρίτων χωρών και στα μέλη της οικογενείας τους όπως ορίζονται στην περίπτωση λγ της παρ1 του άρθρου 1 του ν.4251/2014 (Α,80) καλύπτονται παροχές ασθένειας από τον e-ΕΦΚΑ εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις μόνιμης και νόμιμης διαμονής. Ειδικότερα:

Με το ν.4251/2014 (Α,80) καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης των αδειών διαμονής στους πολίτες τρίτων χωρών.

Με το άρθρο 136 παρ.6 προβλέπεται ή έκδοση Κ.Υ.Α. με την οποία θα καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης, ανά ασφαλιστικό φορέα, όπου αιτείται για την ανανέωση των αδειών διαμονής του νόμου αυτού, τα απαιτούμενα κατά περίπτωση αποδεικτικά καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

Στο άρθρο 15 παρ.2 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι για την ανανέωση της άδειας διαμονής για εξηρημένη εργασία, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να καταθέσει αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι πληρούνται μεταξύ άλλων προϋποθέσεων:

- η ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης για υγειονομική περίθαλψη σε ισχύ από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα και
- η πραγματοποίηση του ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση του άρθρου 136 παρ.6 του νόμου αυτού.

Επομένως για την ανανέωση της άδειας διαμονής τους απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι. για παροχές υγειονομικής περίθαλψης από τον e-ΕΦΚΑ και απαιτείται να έχουν καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν σε αμοιβή για την οποία προκύπτει, βάσει του άρθρου 22 παρ. 3 του ν.3863/2020, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 του ν.4670/2020, χρόνος ασφάλισης άνω των 150 ημερών ασφάλισης για τους εργάτες γης.

Ζ. Όσον αφορά στη χορήγηση Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ)

Με τις διατάξεις του άρθρου 74 του 4826/2021 (Α 160), τροποποιείται η νομοθεσία για τον ΑΜΚΑ και ορίζεται ρητά ότι δικαιούχοι του ΑΜΚΑ είναι: (α) οι Έλληνες πολίτες, (β) οι πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και (γ) πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι παραμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και υπαγωγής στο ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία και λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες έκδοσης Α.Μ.Κ.Α., οι λεπτομέρειες έκδοσης Α.Μ.Κ.Α. στους δικαιούχους, τα κριτήρια της νόμιμης παραμονής και κατοικίας στη Χώρα για τον σκοπό της ενεργοποίησης Α.Μ.Κ.Α., τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη αυτών και κάθε άλλο απαραίτητο δικαιολογητικό για την έκδοση, την ενεργοποίηση, την απενεργοποίηση και την αδρανοποίησή του, η αναγκαία διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων των αρμοδίων φορέων για την έκδοση, την ενεργοποίηση, την απενεργοποίηση και την αδρανοποίηση του ΑΜΚΑ, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Με την προβλεπόμενη κοινή υπουργική απόφαση, επικαιροποιείται το θεσμικό πλαίσιο απόδοσης του Α.Μ.Κ.Α, ώστε να ανταποκρίνεται στις διαμορφωμένες συνθήκες του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και του προνοιακού συστήματος της χώρας.

Μέχρι την τροποποίηση/έκδοση της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 153 του ν.3655/2008, διατηρείται το ισχύον πλαίσιο απόδοσης ΑΜΚΑ.

Ειδικότερα, όσον αφορά στο θέμα της χορήγησης ΑΜΚΑ στην περίπτωση των μεταναστών εργατών γης, σας γνωρίζουμε ότι ο ΑΜΚΑ αποδίδεται στους πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν τίτλο διαμονής με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας του ν.4251/2014, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθ. Φ.80320/46498/8241/02.07.2021 (Α.Δ.Α: ΨΤ3446ΜΤΛΚ-ΚΒΧ) εγκύκλιο του Υπουργείου μας.

Η. Σχετικά με τα μέτρα υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Νόμων για την υγεία & ασφάλεια των εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (84 Α), όπως ισχύει, η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α.), συμπεριλαμβανομένου του αγροτικού τομέα, και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (άρθρο 2). Η εθνική νομοθεσία, πλήρως εναρμονισμένη με την τρέχουσα Ευρωπαϊκή (Οδηγίες, Κανονισμοί, κ.λπ.), θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, ενώ η ενδυνάμωση των μέτρων πρόληψης των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών στους εργασιακούς χώρους, συνιστά βασικό στρατηγικό στόχο της Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2021-2027.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στα αιτήματα έκδοσης, χωρίς παράβολα, πρόστιμα και καθυστερήσεις, μακροχρόνιων αδειών παραμονής και νομιμοποίησης παράτυπων μεταναστών, καθώς και πρόσβασης των εργατών γης σε εξετάσεις, φάρμακα και ιατρική περίθαλψη, αρμόδια να σας ενημερώσουν είναι τα Υπουργεία Μετανάστευσης και Ασύλου και Υγείας προς τα οποία κοινοποιείται το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ